

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9CoP/28/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6319202026
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:6319202026.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ladislava Mejstříka, členov senátu JUDr. Jána Burika a JUDr. Jozefa Turzu, v právnej veci navrhovateľky: Mgr. art. H. F. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. XXX/X, X. L., okres B., zastúpenej Mgr. Jakubom Malým, advokátom so sídlom M. XX, L., substitučne zastúpený Brázdil & Brázdilová advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Trhová 992/1, Zvolen, IČO: 50 492 934, proti manželovi: Ing. O. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom X. N. XXX/X, Z. E., okres Z. H., zastúpenému JUDr. Andreou Matysovou, nar. XX. XX. XXXX, bytom X. XXX, K., o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletým deťom X. F., nar. XX. XX. XXXX, a H. F., nar. XX. XX. XXXX, zastúpeným kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, so sídlom A. T. R. XXXX, L. Y., zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, na čas po rozvode manželstva, na odvolanie manžela proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č.k. 1P/243/2019-363 zo dňa 04. 11. 2021, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Liptovský Mikuláš výrokom I. manželstvo účastníkov rozviedol, výrokom II. maloleté deti X. a H. na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia sú oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach (III.). Výrokom IV. súd určil, že otec je oprávnený stykať sa s maloletým X. F. a maloletou H. F. vždy v prvom, treťom a štvrtom týždni každého mesiaca od 18.00 hod. piatka do nedele 18.00 hod., počas každých letných školských prázdnin od 15. 07. od 9.00 hod. do 31. 07. do 19.00 hod. a od 15. 08. od 9.00 hod. do 31. 08. do 19.00 hod., počas veľkonočných sviatkov v každom párnom roku od štvrtku od 16.00 hod., teda od dňa predchádzajúceho Veľkému piatku, do 19.00 hod. Veľkonočného pondelka, počas vianočných sviatkov v každom nepárnom kalendárnom roku od 22. 12. od 19.00 hod. do 30. 12. 19.00 hod., v každom párnom roku od 26. 12. od 9.00 hod. do 02. 01. nasledujúceho roka do 19.00 hod., počas jesenných školských prázdnin, polročných školských prázdnin, jarných školských prázdnin v každom nepárnom roku vždy v deň pred začatím školských prázdnin od 18.00 hod. do posledného dňa školských prázdnin do 18.00 hod. V ďalších výrokoch (V., VI. a VII.) súd uviedol, že úprava styku s maloletými deťmi počas sviatkov a prázdnin má prednosť pred bežnou úpravou styku. V prípade, ak sa nebude môcť styk s maloletými deťmi z vážnych dôvodov uskutočniť, sú rodičia povinní túto skutočnosť si oznámiť formou sms alebo emailu ihneď po zistení prekážky brániacej styku otca s maloletými deťmi, najneskôr 24 hodín vopred pred začatím styku. Otec si prevezme maloleté deti pred začiatkom styku v mieste bydliska matky a po ukončení styku odovzdá deti matke v mieste jej bydliska. Výrokom VIII. súd uložil povinnosti matke maloleté deti na styk s otcom pripraviť. Vo výroku IX. súd stanovil otcovi povinnosť

prispievať na výživu maloletého X. F. výživné v sume 200,- eur mesačne a na maloletú H. F. v sume 180,- eur mesačne vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky maloletých detí, počnúc od právoplatnosti výroku súdu o rozvoze manželstva. Vo výroku X. súd zrušil rozhodnutie Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 27P/41/2019 o úprave výživného a rozhodnutie Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 9P/1/2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15CoP/7/2020 o úprave styku otca s maloletými deťmi neodkladným opatrením. Výrokom XI. rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá na ne nárok. Svoje rozhodnutie zdôvodnil s poukazom na ust. § 23, § 24, § 62 a § 75 Zákona o rodine s prihliadnutím na ust. § 100 CMP, pričom konštatoval, že manželstvo účastníkov je vážnym spôsobom a dlhodobo narušené, neplní svoje základné funkcie a zároveň na čas po rozvoze upravil práva a povinnosti rodičov k maloletým deťom s prihliadnutím na ich odôvodnené potreby, vzájomný vzťah, ako aj možnosti a schopnosti rodičov, resp. s prihliadnutím na vyjadrenia samotných detí. Do úvahy bral aj závery znaleckého posudku. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP.

2. Proti tomuto rozsudku prostredníctvom zástupcu, v zákonom stanovenej lehote, podal odvolanie otec maloletých detí. Odvolaním napádal najmä výroky II., IV., V., VI., VII., VIII., IX. z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolateľ poukazyval najmä na znalecký posudok č. 45/2021 znalkyne Čorejovej, z ktorého vyplýva záver, že predpoklady otca v osobnostnej i emocionálnej rovine sa javia ako zrelšie pre vytváranie bezpečného a stabilného výchovného prostredia. Tiež poukázal na vyjadrenia a stanovisko kolízneho opatrovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, ktorý zisťoval pomery u oboch rodičov a navrhol, aby boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti otcovi. Podotkol tiež, že navrhovateľka - matka maloletých detí ani ku dňu rozhodovania o rozvoze manželstva nemala žiadnu stabilnú prácu a príjem. Žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie v napadnutých výrokoch zmenil tak, že maloleté deti X. a H. na čas po rozvoze manželstva rodičov zverí do osobnej starostlivosti otca, upraví styk matky s maloletými deťmi v zmysle navrhutej špecifikácie, pričom výšku výživného, ktoré by mala matka prispievať na maloleté deti ponechal na zváženie súdu na základe dovtedy vykonaného dokazovania.

3. K podanému odvolaniu sa vyjadril opatrovník maloletých detí, ktorý uviedol, že zotrúva na svojom stanovisku, v zmysle ktorého pre deti je vhodnejšie, aby boli zverené do osobnej starostlivosti otcovi s prihliadnutím na závery znaleckého posudku č. 45/2021. Do úvahy bral aj stanovisko detí, avšak prihliada na ich najlepším záujem.

4. K podanému odvolaniu sa vyjadrila matka maloletých detí, ktorá uviedla, že na rozdiel od odvolateľa považuje rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny a navrhla odvolaciemu súdu tento potvrdiť. Podľa nej súd vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu a dospel k správnym právnym záverom. Súd veľmi precízne a citlivo prihliadajúc predovšetkým na najlepší záujem maloletých detí svoje rozhodnutie veľmi podrobne zdôvodnil, pričom súd vychádzal z preukázaného skutkového stavu, ako aj z prania obidvoch maloletých detí, ktoré preferujú zostať s matkou, čo odrážalo aj aktuálny skutkový stav. Obidve deti dokázali primerane svojmu veku vyjadriť svoj postoj a pranie do budúcnosti, keď navyše po vykonaní znaleckého dokazovania s určitým odstupom času (12 mesiacov) vyjadrili svoj názor, pričom súd rešpektoval aj pranie maloletých detí byť častejšie s otcom počas víkendov, čo aj matka rešpektuje. Aj v súčasnej dobe sú maloleté deti takto spokojné, vyrovnané, obidve navštevujú Základnú školu v X. L., dosahujú dobré študijné výsledky, majú kamarátov a zvykli si na prostredie, v ktorom vyrastajú. Obidve deti považujú celú záležitosť za vyriešenú a viac sa k tomu nechcú vracieť. Ako matka sa vie postarať o maloleté deti po všetkých stránkach, s deťmi má vytvorený pevný a silný citový vzťah. Poukázala, že takisto deti majú pozitívny a dobrý vzťah k otcovi, s ktorým chcú byť cez víkendy, čo ako matka rešpektuje a rešpektuje aj postavenie otca v živote detí, preto mu nikdy nebránila a nebráni v stretávaní, čo však nakoniec v konaní ani preukazované nebolo. Vyjadrenie samotného kolízneho opatrovníka považuje za značne alibistické, keď nakoniec po skončení pojednávania sa vzdal opravného prostriedku, čím len potvrdil, že nemal žiadne výhrady k výrokom rozsudku, tak ako boli vyhlásené. Otec maloletých detí nenapáda v podanom odvolaní ani výšku výživného, ktorú určil súd a túto nijako nerozporuje. Čo sa týka jej zamestnania, stále je študentkou doplnkového štúdia na VŠVÚ v Bratislave. V mesiaci december 2021 dopísala prácu z didaktiky na záverečnú skúšku z doplnkového pedagogického štúdia. Po získaní pedagogického minima by tak mohla učiť na základných, prípadne umeleckých školách. Sama však mala niekoľko výstav obrazov, ktoré sú spojené s ich predajom. Vie teda aj finančne deti zabezpečiť.

5. Následne opatrovník maloletých detí vo svojom vyjadrení uviedol, že sa pridrža svojich záverov s poukazom na závery znaleckého posudku.

6. Otec maloletých detí k podanému vyjadreniu matky maloletých detí uviedol, že pri rozhovoroch s deťmi počas pobytu u otca sa dozvedel, že výpovede detí boli ovplyvnené matkou, pričom opakovane uviedol, že matka nemá stabilnú prácu a pravidelný príjem. Spochybnil tiež správu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica zo zisťovania pomerov v rodine, keď matka neoprávnene bývala od roku 2019 s maloletými deťmi na inej adrese ako tvrdila a tento pobyt s maloletými deťmi bol ukončený po zásahu polície a boli vysťahovaní. Čo sa týka matkinho správania ohľadom starostlivosti o školské povinnosti detí, po rozhodnutí súdu prvej inštancie sa jej starostlivosť zhoršila, prestala podpisovať žiacke knižky, maloletý X. chodí na vyučovanie nepripravený, častokrát nemá pomôcky do školy. Otec sa nazdáva, že z dlhodobého hľadiska matka nevie vytvoriť prostredie pre zdravý rast a vývin maloletých detí a vzhľadom na to, že má vytvorené lepšie podmienky, či už hmotné alebo emocionálne na zabezpečenie zdravého duševného i telesného vývoja svojich detí ako matka, navrhol opakovane, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil v zmysle jeho odvolania.

7. K podaniu otca sa opakovane vyjadrila matka maloletých detí, ktorá uviedla, že vyjadrenie otca o ovplyvňovaní detí pred ich výpoveďou, sa jedná o nové a v podstate účelové tvrdenie otca. Čo sa týka jej príjmu, vydané bolo osvedčenie o živnostenskom oprávnení zo dňa 02. 03. 2022, nie je teda bez príjmu a nezamestnaná. Poukázala na to, že otec maloletých detí napriek rozhodnutiu súdu riadnym spôsobom si neplní vyživovaciu povinnosť, aj keď nepoprela, že maloletým deťom zakúpil tenisky, avšak ona tiež deťom zaobstaráva oblečenie a obuv.

8. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu mu danom ust. § 65 a § 66 CMP a postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie s prihliadnutím na ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

9. Z preskúmaného rozhodnutia, ako aj spisového materiálu odvolací súd zistil, že predmetom konania bolo rozhodovanie o rozvode manželstva a zároveň v zmysle § 100 CMP rozhodovanie o právach a povinnostiach rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva. Pri rozhodovaní o odvolaní mal odvolací súd posúdiť, či prvoinštančný súd riadnym spôsobom zistil skutočnosť rozhodné pre vydanie rozhodnutia o zverení maloletých detí na čas po rozvode do výchovy jednému z rodičov, keď súd prvej inštancie maloleté deti zveril matke, avšak odvolaním správnosť tohto rozhodnutia otec maloletých detí spochybňoval a žiadal naopak, aby odvolací súd zveril maloleté deti do výchovy a opatery jemu a upravil styk detí s matkou.

10. Z obsahu spisu, ako aj rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplynulo, že vzťahy medzi rodičmi sú komplikované. Spory pri riešení vzťahov ako manželov sa preniesli aj do sporov o spôsobe výchovy a starostlivosti o maloleté deti. Už v priebehu konania o rozvod manželstva bola vykonaná dočasná úprava práv a povinností rodičov a maloletých detí, resp. ako jeden z dôkazov súd hodnotil aj znalecký posudok PhDr. Jany Čorejovej. Vo veci bolo vykonané dokazovanie aj oboznámením sa s vyjadrením opatrovníka maloletých detí, ktorý prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Liptovskom Mikuláši prešetroval pomery v bydlisku otca a prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko B. v bydlisku matky. Otec maloletých detí poukazoval najmä na závery znaleckého posudku, resp. vyjadrenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, v zmysle ktorých opatrovník navrhol, aby deti boli zverené na čas po rozvode manželstva do výchovy a opatery otca. Zo záverov posudku vyplynulo, že v čase jeho vypracovania javil sa otec byť v osobnostnej i emocionálnej rovine zrelší pre vytváranie bezpečného a stabilného výchovného prostredia. Oproti tomu súd prvej inštancie poukázal aj na postoje obidvoch maloletých detí, ktoré preferovali starostlivosť matky ako stálu, pričom neodmietali ani otca, s ktorým však skôr chceli tráviť víkendy a voľný čas. Keďže ani zo záverov znaleckého posudku vyslovene nevyplývalo, že by matka nebola schopná vytvárať deťom stabilné a podnetné výchovné prostredie, súd prvej inštancie sa nakoniec priklonil v záujme maloletých detí k tomu, že maloleté deti zveril do výchovy a opatery matke. Je zrejmé, že maloleté deti sa na prostredie v L. Y., kde matka žije v rodinnom dome svojich rodičov s deťmi, adaptovali, zvykli si na kamarátov a spolužiakov zo školy, resp. vykonávajú v tomto prostredí voľnočasové aktivity (futbal). V tejto súvislosti súd tiež hodnotil, či by nebolo vhodné upraviť práva a povinnosti rodičov a detí formou striedavej osobnej starostlivosti, avšak dospel k záveru, že vzhľadom na vzdialenosť bydlísk obidvoch rodičov, ale aj striedanie školského a výchovného zariadenia by bolo v rozpore so zachovaním stabilného

výchovno-vzdelávacieho procesu detí a ich školských a mimoškolských aktivít. Na druhej strane sa súd prvej inštancie snažil zachovať kontakt maloletých detí s otcom tým, že v pomerne širokom rozsahu upravil pravidelný a intenzívny kontakt otca s deťmi, ako aj vykonal úpravu počas sviatkov a prázdnin.

11. Vzhľadom na takto zistený skutkový stav aj odvolací súd považoval za najlepšie riešenie v čase rozhodovania súdu zveriť maloleté deti do osobnej starostlivosti matky s tým, že je v dostatočnom rozsahu zabezpečený aj kontakt detí s otcom formou úpravy styku. Aj v tomto prípade je zrejmé, že rodičia neboli schopní sa dohodnúť na právach a povinnostiach vo vzťahu k maloletým deťom, a preto je potrebné rozhodnúť s prihliadnutím na záujmy maloletých detí, ich citové potreby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, resp. právo rodiča a dieťaťa na udržiavanie pravidelného rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi, aj keď toto nemusí korešpondovať s predstavou jedného alebo druhého rodiča. V tomto prípade súd prvej inštancie okrem úpravy práv a povinností rodičov a detí týkajúcich sa zverenia do výchovy, resp. úpravy styku rozhodol aj o výške výživného s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj možnosti a schopnosti rodičov. Proti tejto časti rozhodnutia odvolateľ žiadne námietky nevzniesol. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti potom súd druhej inštancie napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil, pričom na jeho závery v zmysle § 387 ods. 2 CSP poukazuje v celom rozsahu.

12. Odvolací súd tak dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal rozsiahle dokazovanie, ktoré správne právne následne posúdil a pri rozhodovaní vychádzal zo zásad stanovených Zákonom o rodine, či už pre určenie vyživovacej povinnosti rodičov a detí alebo pre zverenie detí do výchovy jednému z rodičov a úprave styku s druhým rodičom. So závermi súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožnil, pričom konštatuje, že otec maloletých detí v odvolaní neuviedol žiadne iné dôvody, ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový alebo právny stav, resp. s ktorými by sa už nevysporiadal súd prvej inštancie. Odvolací súd podotýka, že v prvom rade je v záujme rodičov, aby sa vedeli dohodnúť o základných právach a povinnostiach vo vzťahu k maloletým deťom, pričom by mali mať na zreteli, aby deti vyrastali v kľudnom prostredí bez stresov a aby v čo najväčšej miere boli preferované záujmy maloletých detí a nie rodičov.

13. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP a vyslovil, že žiaden z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania nemá.

14. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).